

На основу члана 8. став 6. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 36/09),
Министар животне средине и просторног планирања доноси

ПРАВИЛНИК

о категоријама, испитивању и класификацији отпада

„Службени гласник РС”, бр. 56 од 10. августа 2010, 93 од 26. децембра 2019, 39 од 21. априла 2021.

Члан 1.

Овим правилником прописује се: Каталог отпада; листа категорија отпада (Q листа); листа категорија опасног отпада према њиховој природи или активности којом се стварају (Y листа); листа компоненти отпада који га чине опасним (C листа); листа опасних карактеристика отпада (H листа); листа поступака и метода одлагања и поновног искоришћења отпада (D и R листа); граничне вредности концентрације опасних компоненти у отпаду на основу којих се одређују карактеристике отпада; врсте параметара за одређивање физичко-хемијских особина опасног отпада намењеног за физичко-хемијски третман; врсте параметара за испитивање отпада за потребе термичког третмана; врсте параметара за испитивање отпада и испитивање елуата намењеног одлагању; врсте, садржина и образац извештаја о испитивању отпада и начин и поступак класификације отпада.

Члан 2.

Каталог отпада је збирна листа неопасног и опасног отпада према којој се врши разврставање отпада у двадесет група у зависности од места настанка и порекла, дата у Прилогу 1. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Групе отпада из става 1. овог члана означене су двоцифреним бројевима, а шестодигреним бројевима означене су појединачне врсте отпада.

Бројеви из става 2. овог члана називају се индексни бројеви отпада и означавају:

- 1) прве две цифре означавају активност из које настаје отпад;
- 2) трећа и четврта цифра означавају процес у којем отпад настаје;
- 3) пета и шеста цифра означавају део процеса из којег отпад настаје.

У Каталогу отпада, опасан отпад означен је звездицом (*) која се ставља после индексног броја.

Члан 3.

Отпад је одређен према категоријама које су дате у Прилогу 2. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 4.

Листа категорија или сродних типова опасног отпада према њиховој природи или према активности којом се стварају (Y листа) дата је у Прилогу 3. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Опасан отпад се одређује према карактеристикама отпада које га чине опасним (H листа) и компонентама отпада због којих се отпад сматра опасним (C листа).

Компоненте отпада због којих се отпад сматра опасним ако има опасне карактеристике (C листа) дате су Прилогу 4. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Отпад карактерисан као опасан који показује једну или више карактеристика са Листе опасних карактеристика отпада (H листа) дат је у Прилогу 5. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део и у односу на H3-H8, H10 и H11 једну или више од следећих карактеристика, и то:

- 1) тачка паљења $\leq$ (мање или једнако) 55°C ;
- 2) једна или више супстанци класификованих као веома токсичне при укупној концентрацији $\geq 0,1\%$;
- 3) једна или више супстанци класификованих као токсичне при укупној концентрацији $\geq 3\%$;
- 4) једна или више супстанци класификованих као штетне при укупној концентрацији $\geq 25\%$;
- 5) једна или више корозивних супстанци класификованих као R35 (изазива озбиљне опекотине) при укупној концентрацији $\geq 1\%$;
- 6) једна или више корозивних супстанци класификованих као R34 (изазива опекотине) при укупној концентрацији $\geq 5\%$;
- 7) једна или више иритантних супстанци класификованих као R41 (ризик од озбиљног оштећења очију) при укупној концентрацији $\geq 10\%$;
- 8) једна или више иритантних супстанци класификованих као R36, R37, R38 (надражује очи, респираторни систем и кожу) при укупној концентрацији $\geq 20\%$;
- 9) једна супстанца за коју се зна да је карциногена категорија 1 или 2 при концентрацији $\geq 0.1\%$;

10) једна супстанца за коју се зна да је карциногена категорија 3 при концентрацији $\geq 1\%$;

11) једна супстанца токсична за репродукцију категорије 1 или 2 класификоване као R60, R61 (може смањити плодност, може проузроковати оштећење фетуса) при концентрацији $\geq 5\%$;

12) једна супстанца токсична за репродукцију категорије 3 класификоване као R62, R63 (ризик од смањења плодности, могући ризик од оштећења фетуса) при концентрацији $\geq 5\%$;

13) једна мутагена супстанца категорије 1 или 2 класификоване као R46 (може проузроковати наследно генетско оштећење) при концентрацији $\geq 0.1\%$;

14) једна мутагена супстанца категорије 3 класификоване као R40 (ограничено присуство карциногеног ефекта) при концентрацији $\geq 1\%$.

За карактеристике опасног отпада наведене у H1, H2, H9 и H12 до H14 не могу се применити карактеристике специфициране у ставу 4. овог члана.

Члан 5.

Ознаке поступака и метода одлагања или поступака и метода ради поновног искоришћења отпада одређене (D и R листа) дате су у Прилогу 6. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 6.

Утврђивање састава, односно опасних карактеристика отпада врши се испитивањем и класификацијом отпада, као и одређивање даљих поступака или метода поступања са отпадом у складу са Законом.

Испитивање отпада врши се кроз следеће поступке:

- 1) узорковање отпада;
- 2) идентификација отпада са утврђивањем категорије отпада;
- 3) карактеризација отпада у зависности од степена опасности (инертан, неопасан, опасан) и одређивање опасних карактеристика отпада;
- 4) карактеризација опасног отпада и утврђивање концентрације опасних материја у отпаду;
- 5) одређивање физичко-хемијских карактеристика отпада;
- 6) одређивање токсиколошких карактеристика и ефеката на људско здравље;
- 7) одређивање могућих утицаја на животну средину;
- 8) друге поступке у складу са примењеном методологијом;
- 9) израда Извештаја о испитивању отпада.

Граничне вредности концентрације опасних компоненти у отпаду на основу којих се одређују карактеристике отпада дате су у Прилогу 7. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 7.

Опасан отпад намењен за физичко-хемијски третман испитује се у складу са чланом 6. овог правилника, а према Листи параметара за одређивање физичко-хемијских карактеристика опасног отпада намењеног за физичко-хемијски третман, датој у Прилогу 8. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Отпад који настане након физичко-хемијског третмана се класификује другом ознаком из Каталога отпада, а уколико се одлаже на депонију мора испуњавати минималне критеријуме за одлагање гранулисаног отпада или монолитног отпада који су саставни део Прилога 8.

Монолитни отпад из става 2. овог члана је отпад који је третиран са намером, ради солидификације и чврстог везивања (калупи, блокови, колоне, материјали који имају особине цемента и сл.).

Члан 8.

Отпад намењен термичком третману испитује се у складу са чланом 6. овог правилника, а према Листи параметара за испитивање отпада за потребе термичког третмана датој у Прилогу 9. која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Отпад намењен термичком третману је:

- а) отпад високе топлотне моћи, који је сагорљив без додатног горива; или
- б) отпад ниске топлотне моћи, који није сагорљив без додатног горива.

Члан 9.

Отпад намењен одлагању испитује се према у складу са чланом 6. овог правилника, а испитује према Листи параметара за испитивање отпада намењеног одлагању, датој у Прилогу 10. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Токсичне карактеристике отпада намењеног одлагању испитују се ради утврђивања ризика по здравље људи и животну средину услед могућег загађења подземних вода из одложеног отпада.

Отпад намењен за одлагање на депоније неопасног, опасног или инертног отпада се испитује посебно, у зависности од карактера отпада.

Параметри за испитивање отпада намењеног одлагању на депонију дати су у Прилогу 10. овог правилника.

Члан 10.

Извештај о испитивању отпада садржи:

- 1) назив и адресу лабораторије која је вршила испитивања;
- 2) јединствену идентификацију извештаја о испитивању и идентификацију сваке стране извештаја;
- 3) податке о подносиоцу захтева за испитивање (назив, име и презиме одговорног лица, адресу, број телефона, факса и e-mail);
- 4) податке о узорку: назив узорка, назив произвођача отпада, локација са које је узет узорак, GPS координате, начин и методу узорковања, датум и време узорковања и други подаци о узорку, ако је релевантно, име лица које је вршило узорковање;
- 5) опис стања и недвосмислену идентификацију узорка који је испитиван;
- 6) резултате испитивања (параметре који се испитују, нађене вредности концентрација, нађене вредности физичких, биолошких и микробиолошких испитивања, референтне вредности одређене важећим прописима и референтне вредности које нису садржане у прописима већ у посебно назначеним документима, јединице у којима се резултати издају, ознаку метода);
- 7) потпис лица које је вршило испитивање и које оверава извештај о испитивању;
- 8) датум издавања извештаја;
- 9) простор за уписивање евентуалних напомена (ако нису спроведена сва захтевана испитивања или се на други начин одступило од захтева за испитивање, ако је део испитивања обавило друго овлашћено лице, наводе се сви подаци о другом овлашћеном лицу и његовом испитивању које је саставни део извештаја);
- 10) оригинални извештај лабораторије која је извршила део испитивања;
- 11) фотографски снимак или видео запис терена на коме је извршено узорковање.

Извештај о испитивању отпада из става 1. овог члана садржи и класификацију отпада са следећим подацима, и то:

- 1) број и датум извештаја о испитивању отпада;
- 2) назив отпада;
- 3) идентификациони број узорка отпада;
- 4) опис поступка настанка отпада;
- 5) количина отпада од које је извршено узорковање;
- 6) физичко својство отпада: прах, чврста материја, вискозна материја, паста, муљ, течна материја, гасовита материја, остало
- 7) категорија отпада према Листи категорија отпада (Q листа);
- 8) индексни број отпада према Каталогу отпада;
- 9) карактер отпада (опасан/неопасан/инертан);
- 10) Y ознаку према Листи категорија или сродних типова опасног отпада према њиховој природи или активности којом се стварају (Y листа), уколико је отпад опасан;
- 11) C ознаку према Листи компоненти отпада који га чине опасним (C листа), уколико је отпад опасан;
- 12) H ознаку према Листи карактеристика отпада које га чине опасним (H листа), уколико је отпад опасан;
- 13) напомене.

Изглед извештаја о испитивању отпада дат је на Обрасцу 1. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 11.

За прекогранично кретање отпада извештај о испитивању отпада садржи податке из Обрасца 1. овог правилника и податке о класификацији отпада за увоз, извоз и транзит отпада, и то:

- 1) број и датум извештаја о испитивању отпада;
- 2) назив отпада;
- 3) идентификациони број узорка отпада;
- 4) опис поступка настанка отпада;
- 5) количина отпада од које је извршено узорковање;
- 6) укупна количина отпада предвиђена за увоз, извоз или транзит;
- 7) предвиђен период за увоз, извоз или транзит;

- 8) физичко својство отпада: прах, чврста материја, вискозна материја, паста, муљ, течна материја, гасовита материја, остало;
- 9) карактер отпада (опасан/неопасан/инертан);
- 10) ознака отпада према Базелској конвенцији (Анекс VIII – листа А и Анекс IX – листа Б);
- 11) категорија отпада према Базелској конвенцији (Анекс I – Y ознака);
- 12) опасна карактеристика отпада према Базелској конвенцији (Анекс III-H ознака);
- 13) идентификациони број UN;
- 14) UN класа (ADR/RID прописи: ADR – прописи за транспорт опасних материја у друмском саобраћају или RID прописи за транспорт опасних материја у железничком саобраћају);
- 15) ознака отпада из Каталога отпада;
- 16) класификација отпада према OECD листи отпада (зелена, окер);
- 17) национална ознака отпада и царински број;
- 18) методе поступања са отпадом (према Базелској конвенцији, Анекс IVa-D и Анекс IVb-R);
- 19) напомене.

Подаци о класификацији отпада из става 1. овог члана дати су у Обрасцу 2. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 12.

Начин и поступак класификације отпада, односно сврставања отпада на једну или више листа отпада, према његовом пореклу, саставу и даљој намени дат је у Прилогу 13. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 13.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важе:

- 1) одредбе члана 2. тач. 1)–9) и члан 3. Правилника о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина („Службени гласник РС”, бр. 55/01 и 72/09 – др. правилник);
- 2) одредбе чл. 2, 3. и 11. Правилника о начину поступања са отпаcima који имају својства опасних материја („Службени гласник РС”, број 12/95).

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-43/2010-01

У Београду, 22. јула 2010. године

Министар,

др **Оливер Дулић**, с.р.

Прилози

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА:

Правилником о изменама Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", број 93/2019) Прилог 1 – Каталог отпада, Прилог 3 – Y листа, Листа категорија или сродних типова опасног отпада према њиховој природи или према активности којом се стварају и Прилог 6 – D листа, Операције одлагања замењени су новим прилозима (види члан 1. Правилника - 93/2019-232).

Правилником о изменама и допуни Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", број 39/2020) извршене су измене и допуне у Прилогу 1 – Каталог отпада и Прилогу 3 – Y листа (види чл. 1. и 2. Правилника - 39/2021-5).

Прилог 1. - Каталог отпада

Прилог 2. - Категорије отпада

Прилог 3. - Y листа

Прилог 4. - C листа

Прилог 5. - H листа

Прилог 6. - D ЛИСТА

Прилог 7. - Граничне вредности концентрације опасних компоненти у отпаду на основу којих се одређују карактеристике отпада (својства отпада која га карактеришу као опасан отпад)

Прилог 8. - Листа параметара за одређивање физичко-хемијских особина опасног отпада намењеног за физичко-хемијски третман

Прилог 9. - Листа параметара за испитивање отпада за потребе термичког третмана

Прилог 10. - Листа параметара за испитивање отпада за одлагање

Прилог 11. - Начин и поступак класификације отпада